

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Георгита Бояджиева-Николова

за приносите на цялостната творческата дейност и предложената монография **“Творби за клавирно дуо от композиторите Александър Йосифов, Георги Костов и Виктор Чучков”**

на гл. ас. д-р Лилия Георгиева Костова

във връзка с нейното участие в обявения конкурс (ДВ бр. 108/29.12.2018) за **доцент по камерна музика - пиано** към катедра „Камерна музика и съпровод“ в ИФ на НМА „Проф. Панчо Владигеров“, професионално направление 8.3. “Музикално и танцово изкуство”.

Кандидатурата на д-р Лилия Костова в обявения конкурс за академичната длъжност „доцент по камерна музика – пиано” отговаря на всички необходими изисквания по ЗРАСРБ. Представеният хабилитационен труд е насочен към проблематика, която е пряко свързана с интерпретацията на разглежданите произведения за клавирно дуо – широко разпространен и със сериозни традиции камерен ансамбъл. В него за първи път се прави научно изследване на избрани произведения за клавирно дуо от трима утвърдени български композитори. Публикуването на монографията **„Творби за клавирно дуо от композиторите Александър Йосифов, Георги Костов и Виктор Чучков”**, е от съществена важност за спазването на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за неговото прилагане, както и Вътрешния правилник на НМА „Проф. П. Владигеров” за провеждане на конкурс за заемане на академичната длъжност **доцент**. Изданието на *„Веда словена – ЖГ”* е в подходящ формат с дизайнерска авторска корица, и снимков материал на тримата композитори в реда на тяхното представяне в книгата. Точно и пропорционално структурирано, съдържанието на монографията е изразено на висок научен език, с индивидуален стил на изказа. Подробните анализи и изведените начини за успешно преодоляване на интерпретационните проблеми, които възникват при изпълнението на произведенията имат подчертано приносен и приложен характер. Мисля, че следването като основна теза за изпълнителски прочит на индивидуалните виждания на всеки

един от авторите, представлява съществен принос на представения труд - така интересуващите се от творчеството на тези композитори могат да се запознаят и да прочетат авторските препоръки за изпълнение на подробно анализирания произведение. В тази връзка е важно да се отбележи, че две от произведенията, разглеждани от д-р Лилия Костова, са посветени на нея („Закачка“ и „Петрунините метаморфози“ от Георги Костов) и тя е техният първи изпълнител. Така авторката на труда формира изпълнителски тенденции, които отразяват нейната ерудиция и натрупания професионален опит като пианист, преподавател и музикант.

Д-р Лилия Костова е най-младия член на катедрата и аз познавам както нейните прецизни и ярки изпълнителски изяви, така и нейната сериозна работа със студентите през изминалите повече от 20 години. След успешно защитената през 2010 година докторска дисертация на тема: ***„Интерпретационни подходи и анализи за разрешаване на проблема „традиция-новаторство“ в избрани творби за клавирно дуо от съвременни български автори“***, за мен беше много интересно да прочета настоящия хабилитационния труд, а също и публикуваната впоследствие монография. Високо оценявам преди всичко приносните черти на съдържанието и яснотата при структурирането на различните глави, които от една страна отразяват творческия път и композиционната техника, а от друга - съдържат анализи на избраните от авторката произведения на всеки от разглежданите български композитори. Заключението обобщава направените в изложението изводи и формулира характерните особености на клавирното дуо като камерен ансамбъл.

Смятам че качествата, приносните и приложният характер на хабилитационния труд, са изведени конкретно и ясно от авторката. Научно обосновани и аргументирани, щателните изследвания, проведени в колаборация с авторите и обстойното проучване на творчеството и произведенията им за клавирно дуо, ясно и категорично отразяват задълбочените познанията на д-р Лилия Костова в областта на камерното музициране.

Публикации от хабилитационния труд са поместени в престижни издания като Алманах на НМА „Проф. П. Владигеров” и сп. „Музикални хоризонти”. Д-р Л. Костова е публикувала и втора монография, на базата на своята докторската дисертация, защитена през 2010 година.

Не по-малко важна част от приложените за оценка материали е свързана с художествено творческата дейност на гл. ас. д-р Лилия Костова. Разностранните изяви в различни камерни ансамбли с разнообразни концертни програми говорят както за широкия спектър на нейните възможности като интерпретатор, така и за задълбочени познания в областта на камерното изкуство в различните жанрове, които обхваща.

Водещата творческа изява на 16 май 2018г., свързана с изпълнението на Клавирно трио с moll, Op.1 №3 от Лудвиг ван Бетовен и Клавирно трио от Георгий Свиридов, е отговорна и впечатляваща, като респектира със своите нелеки за разрешаване ансамблови, инструментални и интерпретационни проблеми.

Сериозно впечатление ми направи и концерта на 18 юли 2017 г. в рамките на XIII^{ти} фестивал на изкуствата „Борис Христов“ в къщата-музей „Борис Христов“. Обширната програма, представена с усет за стил и професионализъм, включва камерни произведения за пиано и флейта, за мецосопран и пиано, както и за мецосопран, флейта и пиано. Изпълнението на „Здесь хорошо“ се отличава като акцент в програмата и тематично обединява концерта, а авторската транскрипция от Лилия Костова за глас, флейта и пиано с транспониране чрез модулация показва една друга, непозната за аудиторията страна на нейната талант.

Друга ярка изява несъмнено е участието на кандидатката в тържествения концерт на 25 март 2016 г. в зала НМА с изпълнението на Концертино за пиано и оркестър от Георги Костов (световна премиера). Посветено на д-р Лилия Костова, произведението е представено на юбилейния концерт на автора в съпровод на Академичния симфоничен оркестър под диригентството на доц. д-р Деян Павлов. Успешна солистична изява, която говори за възможностите на Лилия Костова не само на камерен изпълнител,

а и като солист на симфоничен оркестър. Същият сезон пианистката записва произведението със Симфоничния оркестър на БНР под диригентството на Григор Паликаров.

Не по-малко престижна изява е и участието на Лилия Костова на 21.11.2017г. в концерт, организиран от проф. Захариева под надслов „Три поколения възпитаници” (зала НМА). Лично присъствах на изпълнението на Соната от Ф. Пуленк за флейта и пиано от Дамян Апостолов и Лилия Костова. Последвалите Три фрагмента из балета „Хайдушка песен“ в изпълнение на Лилия Костова в партньорство с проф. Йовчо Крушев бяха кулминацията на вечерта и заслужено предизвикаха искрените аплодисменти на публиката.

Имам отлични впечатления и от участието на Лилия Костова в концерт на преподаватели и студенти на 30.11.2018г. (зала 1, ОКИ „Красно село“) с известната Соната за цигулка и пиано на Цезар Франк, изпълнена заедно с докторанта Стоимен Пеев.

Творческата биография на гл. ас. д-р Л. Костова включва редица участия, както и солови и камерни концерти, както в България, така и на международни клавири фестивали в Кипър, Китцинген (Германия) и Баден (Австрия), с участия на представителни концерти във Виена (Голямата концертна зала на „Витгенщайн“) и Братислава (Двореца Палфи). Присъдени са ѝ редица награди на престижни клавири конкурси, като Гран При на Международния конкурс „Евангелия Джари“ в Кипър. Като камерен изпълнител участва в различни ансамбли с духови и струнни инструменти, като най-голямо признание получава за изявите си в клавирно дуо. През 2001 г. печели първа награда за клавирно дуо с Георги Черкин на Международния конкурс „Музиката и земята“ и първа награда на „III преглед на клавири дуа“, организиран от Фондация „Млади музикални дарования“, както и специална награда за най-добро изпълнение на българско произведение. През 2002 г. печели стипендията „Ямаха“ за соло пиано. 2003 г. получава първа награда на Международния академичен конкурс за клавири дуа „Ямаха“, а през 2004 г. – първа награда на

Академичния конкурс за клавирни дуа „Зайлер” отново в дуо с Георги Черкин. Освен първите награди от конкурси за клавирно дуо, Лилия Костова реализира и успешни сценични партньорства с пианистите проф. д-р Ростислав Йовчев, проф. д-р Евгения Симеонова, проф. Йовчо Крушев, проф. Томислав Байнов, Георги Черкин, Александър Райчев – син.

Премиерите на редица български творби, както и пропагандирането на българската съвременна музика са приоритетни в справката на гл. ас. д-р Л. Костова. Радостно е, че освен на концертния подиум част от произведенията са записани във фонда на БНР и БНТ.

Не мога да не отбележа и факта, че през годините на преподавателската си дейност гл. ас. д-р Лилия Костова е участва активно в учебния процес на подготовка на студентите за продукции, изпити, концерти и др. Нейни състави имат отличия на наши и международни конкурси. Гл. ас. д-р Костова получава Диплом за педагогически постижения на IV^{ти} международен конкурс за камерна музика (20 май 2015г.) в Своге. Заедно сме журирали на V, VI, VII, VIII Академичен камерен конкурс, като оценявам участието ѝ в жури като коректно и ангажирано към всички други проекти на катедрата.

В заключение давам своята положителна оценка на цялостната научна, творческа и педагогическа дейност на гл. ас. д-р Лилия Костова. Убедено предлагам на уважаемите членове на научното жури да изберат гл. ас. д-р Лилия Костова за академичната длъжност „доцент по камерна музика - пиано“ към катедра „Камерна музика и съпровод“, ИФ на НМА „Професор Панчо Владигеров“.

проф. д-р Георгита Бояджиева - Николова

13април 2019 г